

Česká obchodní inspekce

inspektorát Ústecký a Liberecký se sídlem v Ústí nad Labem
pracoviště Liberec

nám. Dr. E. Beneše 585/26, 460 01 Liberec

Čj. ČOI/58586/17/2500/0409/PŘ/BL

Dne 2. 5. 2017

Toto rozhodnutí nabylo právní
moci dne 18. 5. 2017 a stalo se
vykonatelným dne 20. 6. 2017
Inspektorát ČOI v Liberci

PŘÍKAZ

Ředitelka České obchodní inspekce, inspektorátu Ústeckého a Libereckého, se sídlem v Ústí nad Labem, **rozhodla** na základě ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách (**dále jen zákon o PHM**) a v souladu s ustanovením § 150 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (**dále jen SŘ**),

takto:

Kontrolovaná společnost: **PASOIL s.r.o., sídlem ul. Fr. Halase 845, 434 01 Most, IČ: 640 51 862**, porušila ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM tím, že v době kontroly dne 6. 3. 2017 ve své provozovně: Čerpací stanice PHM Filipov stř. 222, Filipovská č.e. 99, Jiříkov, prodávala **naftu motorovou – třída F**, která nesplňovala požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci (**dále jen vyhláška o PHM**), neboť odebraný vzorek č. 036/25/17/V neodpovídal ČSN EN 590 (2014) a limitním hodnotám stanoveným v příloze č. 2 vyhlášky o PHM, když bod vzplanutí P.M. byl zjištěn **při 46,5 °C**, oproti stanoveným min. 53,0 °C (při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259), tj. rozdíl o 6,5 °C. Tím se kontrolovaná společnost dopustila správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM, a proto se jí

ukládá:

- I. Podle ust. § 9 odst. 10 písm. b) zákona o PHM **pokuta ve výši 60.000 Kč** (slovy: šedesát tisíc korun českých).
- II. Podle ust. § 79 odst. 5 SŘ povinnost nahradit náklady řízení **paušální částkou ve výši 1.000 Kč** (slovy jeden tisíc korun českých).

Lhůta k zaplacení pokuty a nákladů řízení je **30 dnů ode dne nabytí právní moci** tohoto příkazu. Úhrada pokuty se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, **VS 1104092517**, KS 1148 (převodní příkaz), 1149 (poštovní poukázka), úhrada paušální částky nákladů řízení se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 19-829011/0710, **VS 1104092517**, KS 0378 (převodní příkaz), 0379 (poštovní poukázka).

Odůvodnění

Dne 6. 3. 2017 inspektoři České obchodní inspekce odebrali u čerpací stanice PHM Filipov, stř. 222, Filipovská č.e. 99, Jiříkov, vzorky nafty motorové - mírné klima, třída F a benzinu BA 98 Super plus. O provedené kontrole inspektoři sepsali na místě úřední záznam identifikační kód 251703060015202, se kterým byl seznámen kontrolou přítomný vedoucí čerpací stanice.

Laboratorní zkouškou, provedenou zkušební laboratoří SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, č. 1152.1, U Trati 42, Praha 10, (Zkušební protokol č. 02434 ze dne 8. 3. 2017 a Inspekční zpráva č. 601/2017 ze dne 9. 3. 2017) bylo zjištěno, že vzorek č. 036/25/17/V paliva **nafta motorová** nesplňoval požadavek ČSN EN 590 (2014) v bodu vzplanutí P.M., neboť ten byl zjištěn při **46,5°C**, oproti stanoveným **min. 53,0°C** (při zahrnutí nejistoty měření).

Na základě tohoto zjištění se inspektoři dne 8. 3. 2017 znovu dostavili ke kontrolované čerpací stanici, kde seznámili vedoucího ČS s výsledkem rozboru motorové nafty a sepsali o tom Úřední záznam identifikační kód 251703060015266, ve kterém zaznamenali výsledek posouzení odebraného vzorku a ověřenou skutečnost, že po odběru vzorku motorové nafty nedošlo k doplnění nádrže s motorovou naftou, přičemž zůstatek v nádrži byl ke dni 8. 3. 2017 celkem 2.212 litrů motorové nafty. Z uvedeného důvodu inspektoři podle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, v platném znění (dále jen zákon o ČOI), uložili zákaz prodeje do zjednání nápravy.

Dne 10. 3. 2017 inspektor sepsal protokol o kontrole, ve kterém kontrolovanou společnost vinil z porušení ust. § 3 odst. 1 písm. a) zákona o PHM, neboť „*Pohonné hmoty lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.*“

Dále kontrolovanou společnost inspektor informoval, že v souladu s ust. § 3 písm. e) zákona o ČOI jí budou vyfakturovány vynaložené náklady na posouzení jakosti vzorku nafty motorové č. 036/25/17/V, u které byla rozbořem zjištěna neodpovídající jakost.

Kontrolovaná společnost byla o zahájení kontroly informována dopisem ze dne 10. 3. 2017 doručeným prostřednictvím datové schránky dne 21. 3. 2017. Přílohou dopisu byly stejnopisy Úředních záznamů ze dne 6. 3. 2017 a 8. 3016, stejnopis Protokolu o kontrole ze dne 10. 3. 2017, jehož přílohou byly stejnopisy zkušebních protokolů č. 02434 ze dne 8. 3. 2017 a č. 02438 ze dne 8. 3. 2017, a Inspekční zpráva č. 601/2017, týkající se posuzované motorové nafty, a Inspekční zpráva č. 605/2017 týkající se BA 98 Super plus.

Dne 13. 3. 2017 Česká obchodní inspekce obdržela sdělení kontrolované společnosti z téhož dne, že na základě zjištění nevyhovující hodnoty bodu vzplanutí motorové nafty bylo zjištěno, že jakost tohoto produktu byla změněna v důsledku činnosti smluvního dopravce. Dne 10. 3. 2017 byla nejakostní pohonná hmota dopravci vrácena.

Ve stanovené lhůtě kontrolovaná společnost neuplatnila proti kontrolnímu zjištění písemné námítky.

Protože správní orgán považoval skutková zjištění za dostatečná a proti obsahu protokolu a výsledkům zkoušek nebyly pochybnosti ani z jiného důvodu, v souladu s ust. § 150 odst. 1 a 2 SŘ vydal tento příkaz.

Podle ust. § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky o PHM Požadovaná jakost je splněna, odpovídá-li motorová nafta ČSN EN 590 a splňuje ukazatele jakosti stanovené v příloze č. 2 k této vyhlášce,

Podle Přílohy 2 UKAZATELE JAKOSTI MOTOROVÉ NAFTY1),2) - ENVIRONMENTÁLNÍ SPECIFIKACE PRO PALIVA URČENÁ PRO VOZIDLA VYBAVENÁ VZNĚTOVÝMI MOTORY, ukazatel jakosti 10. Bod vzplanutí, stanovuje mezní hodnotu minimálně nad 55°C. Dle ČSN EN ISO 4259 po zahrnutí nejistoty měření je hodnota min. 53,0 °C.

Podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nespĺňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1.

Podle ust. § 9 odst. 10 písm. b) zákona o PHM se právnické osobě uloží **pokuta do 5 000 000 Kč**, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b).

Podle ust. § 10 odst. 1 zákona o PHM právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

Podle ust. § 10 odst. 2 zákona o PHM při určení výměry pokuty právnické osobě se **přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům.**

Provedeným dokazováním, ve kterém správní orgán posuzoval obsah shora uvedených dokumentů, dospěl k závěru, že kontrolovaná společnost: PASOIL s.r.o. v postavení provozovatele, ve své čerpací stanici PHM Filipov stř. 222, Filipovská č.e. 99, Jiříkov, dne 6. 3. 2017 prodávala naftu motorovou, která nespĺňovala požadavek na její jakost v bodu vzplanutí. Tím porušila ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM a dopustila se správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM.

Způsob spáchání správního deliktu nasvědčoval tomu, že posuzovaná nafta byla kontaminována benzinem. K tomu dochází zpravidla v důsledku provozní nekázně při rozvozu paliv a jejich skladování. Nedovolená manipulace s posuzovaným palivem správnímu orgánu nebyla známa.

Pokud pohonná hmota nespĺňovala požadavky podle § 3 odst. 1 zákona o PHM, je objektivně odpovědný ten, kdo pohonné hmoty prodává nebo vydává. Rozhodla-li se kontrolovaná společnost podnikat v oblasti prodeje pohonných hmot, bylo na ní, aby spolupracovala pouze s prověřenými dodavateli a jimi dodávané pohonné hmoty pravidelně podrobovala zkouškám jakosti za účelem předejití prodeje nevyhovujících pohonných hmot spotřebiteli.

V posuzovaném případě kontrolovaná společnost nijak neprokázala, že by vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

Správní orgán rovněž **přihlížel k následkům správního deliktu**, který poškozoval práva blíže nezjištěného počtu spotřebitelů na prodej PHM odpovídající stanovené jakosti. Spotřebitel od prodávajícího oprávněně očekává kvalitní výrobek zaručující jeho spokojenost. Bod vzplanutí má zejména požárně bezpečnostní charakter, avšak přítomnost benzinových frakcí v motorové naftě snižuje její viskozitu a mazivost, což může mít vliv na vyšší míru opotřebení dílů palivové soustavy.

Přestože zjištěná odchylka nebyla způsobitelná bezprostředně poškodit palivové systémy motorů, neboť taková možnost by nastala až v případě bodu vzplanutí nižším než 30 °C, negativní následky používání této nekvalitní motorové nafty se mohly projevit až po delší době používání. Závažnost správního deliktu roste s počtem spotřebitelů, kteří se nevyhovující motorovou naftu se sníženým bodem vzplanutí zakoupili, jejichž počet nebyl správnímu orgánu znám.

Za polehčující okolnost správní orgán považoval to, že ze strany kontrolované společnosti se jednalo o první zjištěné porušení této povinnosti za sledované období posledních 3 let, a také to, že kontrolovaná společnost po oznámení výsledku kontroly zajistila dne 16. 11. 2015 vrácení nevyhovujícího paliva dopravci, který měl způsobit změnu jakosti při přepravě.

Za přitěžující okolnost správní orgán považoval tu skutečnost, že spotřebitel je při prodeji pohonných hmot zcela odkázán na solidnost prodávajícího a prakticky není schopen se bránit, neboť nemá možnost jejich jakost zkontrolovat.

Správní orgán hodnotil správní delikt především z pohledu velikosti odchylky nevyhovujícího ukazatele pohonných hmot jako **méně závažný**, protože bod vzplanutí má převážně požárně bezpečnostní charakter, a jen při větší odchylce vzniká riziko snížení viskozity motorové nafty a zhoršení její mazivosti, která v tomto případě nenastala.

Správní delikt, kterého se kontrolovaná společnost dopustila, je tzv. deliktem ohrožovacím, pro jehož spáchání postačuje, je-li zákonem chráněný zájem pouze ohrožen a škodlivý následek nemusí nutně nastat.

Charakter zjištěné odchylky nasvědčuje tomu, že se jedná o provozní nekázeň, která může být způsobena i neúmyslně, například z nedbalosti. Správní orgán nezkoumal, kdo v přímém jednání způsobil nejakost nafty, neboť to není z hlediska odpovědnosti za delikt a z hlediska hodnocení závažnosti deliktu podstatné.

Správní orgán jako polehčující okolnost shledal to, že ukazatel jakosti, v němž nafta nevyhověla stanoveným požadavkům, nemá bezprostřední a zvláště významný vliv na chod vozidla a stav motoru. Na druhou stranu odchylka mezi skutečně dosaženou teplotou bodu vzplanutí oproti stanovenému limitu není nijak bezvýznamná a tudíž ani tato polehčující okolnost nemůže zvláště výrazně závažnost následku snižovat.

Uživatel platí za pohonnou hmotu prodejci a legitimně očekává, že nafta, která mu je prodána, splňuje jakostní limity, nastavené právními předpisy. I když tedy bezprostřední nebezpečí v daném případě nehrozí (rozuměno bezprostřední nebezpečí jak z hlediska života a zdraví uživatelů, kteří do svých vozidel naftu načerpali, tak i z hlediska jejich majetku) mohou se zákazníci oprávněně cítit prodejem nejakostní nafty poškozeni. To, zda jim v daném případě vznikla faktická škoda na majetku, je přitom nepodstatné.

Při určení výše pokuty správní orgán dbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Podle přehledu pokut uložených za prodej nejakostního paliva zveřejňovaný na stránkách www.coi.cz byly za nižší bod vzplanutí uloženy v posledním období např. již tyto pokuty:

Pravomocným rozhodnutím čj. ČOI 112835/16/4000 ze dne 7. 9. 2016 Inspektorát Moravskoslezský a Olomoucký se sídlem v Ostravě kontrolované společnosti OBRUČA TRANS s.r.o. uložil pravomocnou pokutu **60.000 Kč** za to, že dne 12. 6. 2016 u čerpací stanice Dolní Tošanovice 90 prodávala motorovou naftu, u které byl **bod vzplanutí 46,0 °C**.

Pravomocným rozhodnutím SEČ: 22/1177/16/SŘ/R ze dne 30. 9. 2016 Inspektorát Plzeňský a Karlovarský se sídlem v Plzni, kontrolované společnosti METAL a.s. uložil pravomocnou pokutu **80.000 Kč** za to, že dne 14. 6. 2016 u čerpací stanice METAL, Čemínská 371, Město Touškov, prodávala motorovou naftu, u které byl zjištěn **bod vzplanutí 41,0 °C**.

Pravomocným rozhodnutím SEČ: 22/1377/16/SŘ/R ze dne 11. 11. 2016 Inspektorát Plzeňský a Karlovarský se sídlem v Plzni, kontrolované společnosti OMV Česká republika, s.r.o. uložil pravomocnou pokutu **50.000 Kč** za to, že dne 7. 8. 2016 u čerpací stanice OMV, Selbská 15, Aš, prodávala motorovou naftu, u které byl zjištěn **bod vzplanutí 49,0 °C**.

Při určení výše pokuty správní orgán dbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Správní orgán kontrolované společnosti uložil pokutu při dolní polovině zákonem stanovené sazby, ale ve výši, kterou považoval za přiměřenou vzhledem k výši odchylky bodu vzplanutí a prvnímu zjištěnému prodeji nevyhovující motorové nafty u kontrolované společnosti. Uložená pokuta by tak měla mít účel, jak sankční, tak i preventivní, a zároveň by neměla mít pro kontrolovanou společnost likvidační dopad.

Podle mínění správního orgánu uložená pokuta odpovídá i zásadě přiměřenosti uplatňované ve správním řízení, když sankce za protiprávní jednání musí sebou nést také přiměřeně citelný zásah do majetkové sféry účastníka, aby byl veden k důslednějšímu dodržování všech zákonných norem, kterými je při svém podnikání vázán.

Kontrolovaná společnost ke dni vydání tohoto příkazu nebyla vedena v insolventním rejstříku na adrese <http://isir.justice.cz>.

Protože kontrolovaná společnost vyvolala řízení porušením své právní povinnosti, je podle ust. § 79 odst. 5 SŘ povinna nahradit náklady řízení paušální částkou, která, podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělků, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí 1.000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze do 8 dnů ode dne jeho oznámení podat odpor u správního orgánu, který příkaz vydal. Nebude-li ve stanovené lhůtě podán odpor, stává se příkaz pravomocným rozhodnutím.

Podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Účastník řízení má podle § 33 SŘ právo zvolit si zmocněnce, který se prokazuje ověřenou písemnou plnou mocí, podle § 36 SŘ má právo navrhopat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, vyjádřit své stanovisko a vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, podle § 38 SŘ má účastník řízení i jeho případný zástupce právo nahlížet do spisu, činit si výpisky a na správním orgánu požadovat za poplatek pořízení kopie spisu nebo jeho části.

Ing. Renata Linhartová, MBA
ředitelka České obchodní inspekce
inspektorát Ústecký a Liberecký
se sídlem v Ústí nad Labem

